

SESSION 2018

**CONCOURS EXTERNE / SECOND CONCOURS INTERNE
DE RECRUTEMENT DE PROFESSEURS DES ÉCOLES
SPÉCIAL LANGUES RÉGIONALES**

BRETON

ÉPREUVE ÉCRITE D'ADMISSIBILITÉ

L'usage de tout ouvrage de référence, de tout dictionnaire et de tout matériel électronique est rigoureusement interdit.

Durée de l'épreuve : 3 heures

Coefficient : 2

Mervel a rin em c'havell

Perak 'ta eo falvezet gant Stefan dont hirio ? Diwar herr. War e veno edo o vont da veajiñ da Vro-C'hres asambles gant Jan. Va merc'h eo Jan. Pell zo int dimezet o-daou. Bep bloaz e vezont o c'haloupat bro en un tu bennak dre ar bed. Er bloaz-mañ neuze ne c'hellint ket mont kuit ?

Abalamour din-me, vasil ! Hir e vo al labour enroll, emezañ. Evit kontañ pizh buhez un den eo ret kaout hanter-kant eur-horolaj enroll. Ya, da nebeutañ. Hag a-nebeudoù ouzhpenn. Arabat ober al labour re vuan, ret eo laosker an toaz da ehanañ. Hanter-kant eur ; ma biskoazh kemend-all ! Kement-se a draoù am bezo da gontañ dezhañ 'ta ?

N'eus erruet netra disheñvel em buhez koulskoude. E Kerlouan on bet ganet en ur familh aocherien. Labour en aod, labour war ar mor, labour war an douar. Un tammig tiegezh dister, ul loan¹, div vuoc'h, tri femoc'h. Ganet en un ti-soul, e-barzh ur gwele-kloz, un torad² bugale o sevel, lod o labourat, lod er skol, unan en e gavell, unan ouzh ar vronn. C'hwec'h merc'h, pemp paotr. N'oa ket labour a-walc'h deomp-holl er gêr, anat eo. Pep hini en doa ranket mont diouzh e du, war-lerc'h e damm kreun. Me a oa fortuniet gant ur martolod « ar c'holier glas, ar poñpoñ ruz zo ur gwiskamant dudius... » Bet aet da buchu³ va gwaz da d-Touloun hag e-se. Ha deuet en-dro da c'houde da di va zud, Doue d'o fardono o-daou, « war hol leve » tro ma lavar Stefan hag a zo desket-bras war ar brezhoneg. Un tammig jardin da gas hon amzer deomp hon-daou, ar vugale bep an amzer, ar vugale vihan aliesoc'h. Tra, n'eus bet netra disheñvel em buhez. Panefe eo aet kuit va gwaz, gant e galon daou vloaz zo, hag ar c'hleñved-se bremañ...

Ar pezh a blij da Stefan eo klevet penaos e oa an dud o vevañ gwechall, en tiez-soul war ar maez hag en Arvor. Me n'em eus ket kalz a soñj eus va bugaleaj. Eo, abaoe va fevar bloaz em eus un tammig soñj. Abalamour d'an dra-se eo moarvat en deus c'hoant da enroll ac'hanon. Hag abalamour da va brezhoneg. War e veno e komzan brezhoneg mat. Mardouen, n'eo ken 'met brezhoneg diwar ar maez e-giz ar re gozh all. Me n'on ket bet er skol Diwan. Ne ouien ger galleg ebet p'oan aet d'ar skol... Ya, met maread diouzh ar re gozh a zo drailhet o brezhoneg, ne zigoront ket a-walc'h o genoù pa vezont o kaozeal, pe n'o deus dant ebet ken koulz lavaret. E-skoaz me a zo fraezh da gompren. Ha nebeut a c'herioù gallek e-touez va brezhoneg. Gwir eo an dra-se. Ar brezhoneg kozh am eus-me dalc'het, an hini am boa desket er gêr digant va mamm. Da c'houde, p'on bet dimezet, n'em eus ket bet tro da gaozeal ken. E galleg eo hon eus savet ar vugale hag ahont e Touloun hag e Bizert ne oa ket kalz a vrezhoneg gant ar merc'hed. Da c'houde p'oan deuet en-dro da Gerlouan e oan en em lakaet da gomz brezhoneg adarre gant ar merc'hed kozh all. Ar re-se a ouie brezhoneg mat ivez. E-skoaz ar wazed hag o deus bet kendalc'het da gaozeal brezhoneg kenetrezo o deus bet lakaet leun a c'herioù galleg e-touez... Ma ! Ouzhpenn-se, hardizh-kenañ eo Stefan ouzhin. Ouzhpenn ugent vloaz zo eo mab-kaer amañ. « Aesoc'h eo » emezañ, « goro un anaoudegezh kozh eget unan dianav ». Atav en devez ur ger farsus da lavaret... Perak 'ta ez eus kement-se a vall warnañ dont d'am enroll ? Ha Jan klañv defot mont da veajiñ koulskoude. Petra zo troet en e benn 'ta ?

Warc'hoazh nemetken e vezo degaset keloù din eus va gwad. Div renkennad niveroù lakaet en ur geñver, re ar wech-mañ ha re ar wech a-raok, ur miz zo. Aes eo gouzout e-giz-se pere a zo kresket, pere a zo aet d'an traoñ. Bremañ eo deuet ar c'hiz da ziskouez an traoù d'ar re glañv. « Ar re glañv a rank gouzout, o c'hleñved eo, o buhez. O ger o deus da lavaret ». Brav eo klevet kement-se. Ya, met un den ha n'en deus ket kalz a zeskadurezh, pelec'h ez aio da gompren un dra bennak diwar ar bajennad niveroù-se ? Va medisin a lavaro din ar pezh a blijo dezhañ lavaret. Klaoustre en deus kaset kemennadurezh da Stefan dija. Anaoudegezh o deus an eil ouzh egile. Asambles e oant er skol, skol Medisinerezh. Mignoned int chomet. Sur eo en deus galvet Stefan. E-se eo falvezet gantañ dont d'am enroll hep dale. War fallaat eo ar stal ganin moarvat.

Goulc'han Kervella - "Mervel a rin em c'havell" - Dre ar prenestr - Al Liamm, 2007

¹ ur marc'h

² kalz

³ heuliañ

I. Goulennoù : respontit d'ar goulennoù gant frazennoù

1. Eus peseurt korn-bro eus Breizh zo kaoz amañ ? Kemerit harp war an destenn evit arguziñ. 1 poent
2. Piv eo an daneveller ? Petra a ra hiziv an deiz ? 2 boent
3. Penaos he deus desket brezhoneg ? 1 poent
4. a. Peseurt sell he deus ouzh he brezhoneg ? 2 boent
b. Hag ouzh hini ar wazed ? 1 poent
5. Petra eo he soñj war ar vedisined ? 1,5 poent
6. Perak o doa ranket bugale an tiegezh mont kuit ? 1 poent
7. a. Piv eo Stefan ? 1 poent
b. Petra emañ o vont d'ober hiziv ? 1 poent
c. Perak eo a-bouez ober seurt labour ? 1,5 poent
8. Petra zo kaoz ez eus kement-se a bres war Stefan ? 1 poent
9. "Aesoc'h eo goro un anaoudegezh kozh eget unan dianav." (l. 33-34). Diwar ar frazenn-se, displegit an darempredoù etre Stefan hag an daneveller. 1 poent

II. Troidigezh

Troit e galleg adalek "N'eus erruet netra disheñvel..." (linenn 8) betek "hag ar c'hleñved-se bremañ..." (linenn 18). 5 poent